

Начало>Вашите права>Жертви на престъпления>Права на жертвите – по държави

Права на жертвите – по държави

Гърция

Ще бъдете считан за жертва на престъпление, ако вследствие на инцидент, който представлява престъпление съгласно гръцкото право, сте претърпели вреди, например били сте ранен или имуществото Ви е било повредено или откраднато. Като жертва на престъпление законодателството Ви предоставя определени индивидуални права преди, по време на и след съдебния процес.

Наказателното производство в Гърция започва с разследване (*dierévnisi*) на престъплението. Понякога разследването се разделя на предварително разследване (*prokatarktikí exétasi*) и на съдебно разследване (*anákrisi*). Целта на предварителното разследване е да се разгледат обстоятелствата по случая и да се установи дали следва да се образува наказателно производство или не.

Разследването се провежда от полицията и от служителите на съда — прокурора (*eisangeléas*), съдия-следователя (*anakritis*) или съвместно. В края на разследването полицейският служител, на когото е възложена работата по случая, предава всички събрани доказателства на прокурора. След това прокурорът разглежда свършената до момента работа и предава делото на съда заедно с препоръките си за начина, по който следва да продължи делото.

След като разгледа преписката по делото и препоръките на прокурора, съдът или ще разпорежи започване на съдебен процес, или ще приключи делото.

По време на съдебния процес съдът разглежда всички събрани доказателства и решава дали обвиняемият е виновен, или е невинен. Ако обвиняемият бъде признат за виновен, той бива осъден. Ако съдът признае обвиняемия за невинен, той бива оправдан.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете:

1 - Моите права като жертва на престъпление

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

3 - Правата ми след съдебния процес

4 - Обезщетение

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Последна актуализация: 24/06/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

При първия Ви контакт с полицията или с друг компетентен орган ще Ви бъде предоставена, без ненужно забавяне и чрез всички налични средства, информация относно реда и условията за допустимост за подаване на тѣжба и относно правото Ви да бъдете конституиран като граждански ищец, претендиращ за обезщетение за причинени вреди (*politikós enágon*); относно това по какъв начин и при какви условия можете да получите правна консултация, да предявите иск за обезщетение за причинени вреди или да получите услуги по писмен и устен превод; относно наличните услуги за възстановително правосъдие и органите, които могат да работят за възстановяване на вредите, като посредничат между Вас и извършителя; относно това по какъв начин и при какви условия могат да бъдат възстановени разходите, направени в резултат на участието Ви в наказателното производство, и как можете да подадете жалба срещу даден орган, ако считате че правата Ви не са били зачетени.

Освен за правата Ви в рамките на наказателното производство, ще бъдете информиран и за

достъпа Ви до медицински грижи и всякаква специализирана помощ, включително психологическа помощ и алтернативно настаняване, както и за начина и условията, при които могат да се прилагат мерки за защита.

Ако пребивавате в друга държава — членка на ЕС, ще Ви бъде предоставена специална информация за това по какъв начин и при какви условия можете да упражнявате правата си.

Обхватът и съдържанието на предоставената информация ще се различават, в зависимост от конкретните Ви изисквания и личното Ви положение, както и вида и характера на престъплението. В хода на производството ще бъде предоставена допълнителна и по-подробна информация, по преценка на компетентния орган и в зависимост от Вашите нужди (член 57 от Закон 4478/2017 относно правото на получаване на информация от първия контакт с компетентен орган (член 4 от Директива 2012/29/ЕС).

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Ако пребивавате в държава — членка на ЕС, различна от държавата, в която е извършено престъплението, ще бъдете призовани да дадете показания непосредствено, след като сте съобщили за престъплението. Това може да се извърши в съответствие с разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс (*Kódikas Poinikís Dikonomías* — „KPD“), съгласно който се допуска използването на комуникационни технологии, например видеоконферентна връзка, телефон или интернет (член 233, параграф 1 от KPD).

Ако пребивавате в Гърция, а престъплението е извършено в друга държава — членка на ЕС, можете да подадете тѣжба пред прокурора към магистратския съд (*eisangeléas plimmeleiodikón*) по местопребиваването Ви, който без ненужно забавяне ще предаде тѣжбата Ви на компетентния правоприлагащ орган на съответната държава членка чрез прокурора към апелативния съд (*eisangeléas efetón*), освен ако гръцките съдилища не са компетентни по въпроса. В случай че гръцкото право е приложимо и наказателното производство се води в Гърция, прокурорът не е задължен да изпрати жалбата до държавата членка, в която е извършено престъплението. В този случай, за да се гарантира, че получавате адекватна информация, и за да се насърчи взаимната правна помощ, прокурорът към магистратския съд, който гледа делото, без ненужно забавяне ще уведоми и компетентния правоприлагащ орган в държавата членка, в която е извършено престъплението, чрез прокурора към апелативния съд.

(Член 64 от Закон 4478/2017 относно правата на жертвите, които пребивават в друга държава членка (член 17 от Директива 2012/29/ЕС)

Ако съобща за престъпление, каква информация ще получавам?

Когато подавате тѣжба, отговорният служител трябва да Ви информира, че можете да получите копие от нея.

(Член 58 от Закон 4478/2017 относно правата на жертвите при подаване на жалбата (член 5 от Директива 2012/29/ЕС)

Когато се подава тѣжба, получавате уникален регистрационен номер на тѣжбата (*arithmós vivlíou mínysis*). Този номер Ви позволява да наблюдавате хода на делото, като използвате регистъра, който се води от прокуратурата, или като се свържете със службата по жалбите. Можете също така да поискате и да получите удостоверение за хода на делото (*pistopoiitíko poreías*), в което се посочва настоящата фаза на производството (например провежда се разследване с цел установяване валидността на тѣжбата или се провежда предварително разследване) и се описват резултатите от всяка фаза (например: прокурорът е прекратил производството; повдигнати са обвинения и извършителят е даден под съд, в който случай ще Ви бъдат посочени времето и мястото на провеждане на съдебния процес и характерът на повдигнатите обвинения; досъдебното следствие (*kyría anákrisis*) е в ход или е постановено решение, с което се свалят обвиненията или се прекратява наказателното преследване; постановено е съдебно решение, ако сте бил конституиран като граждански ищец, претендиращ за обезщетение за причинените вреди).

(Член 59 от Закон 4478/2017 относно правото на жертвите да получават информация по делото (член 6 от Директива 2012/29/ЕС)

Ако делото е от компетентността на Първоинстанционния съд в Атина (*Protodikeío Athinón*), адвокатът Ви може да наблюдава хода на делото, когато то стигне до съда, на уебсайта на Адвокатската колегия на Атина (*Dikigorikós Syllogos Athinón*, <http://www.dsa.gr/>). Тази възможност не се предоставя на самите жертви, тъй като се изисква използването на пълномощия.

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Ако не разбирате или не говорите гръцки език, можете да подадете тѣжба на език, който разбирате, или ще Ви бъде предоставена необходимата езикова помощ, като винаги се спазват редът и условията, определени в Наказателно-процесуалния кодекс или който и да било специфичен наказателен закон — Вие ще бъдете надлежно информиран от отговорните служители. Можете също така да поискате безплатен писмен превод на тѣжбата Ви.

(Член 58 от Закон 4478/2017 относно правото на жертвите при подаване на жалбата (член 5 от Директива 2012/29/ЕС)

Ако трябва да бъдете разпитан като свидетел в която и да е фаза на производството, а не можете да говорите или да разбира достатъчно добре гръцки език, незабавно ще Ви бъдат предоставени услугите на устен преводач. Правото на устен превод включва предоставянето на подходяща помощ за лица със затруднения по отношение на слуха или речта. Когато е целесъобразно, могат да се използват комуникационни технологии, като например видеокоферентна връзка, телефон или интернет, освен когато физическото присъствие на устния преводач се счита за наложително от лицето, което провежда Вашия разпит (член 233, параграф 1 от KPD).

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разбирам и да бъда разбран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

При първия Ви контакт полицията или другите органи ще осъществяват комуникация с Вас на прост и достъпен език, устно или писмено, като отчитат Вашите индивидуални характеристики, като например преди всичко Вашата възраст, зрялост, интелектуални и умствени способности, образование, езикови умения, всякакви затруднения със слуха или речта, или дали сте в тежко емоционално състояние, което засяга способността Ви да разбирате и да бъдете разбрани. Насоки във връзка с Вашите права са достъпни в писмен вид на почти всички обичайно говорими езици и на Брайлова азбука (член 56, параграф 2 от Закон 4478/2017 (член 3 от Директива 2012/29/ЕС)). Освен това, ако имате затруднения със слуха или речта, ще Ви бъде предоставена подходяща помощ от устен преводач (член 233, параграф 1 от KPD).

Не съм пълнолетен — имам ли специални права?

Ако сте малолетно или непълнолетно дете (на възраст под 18 години), Вашият законен представител (родител или настойник) може да съобщи за престъплението от Ваше име. Ако сте на възраст над 12 години, можете да съобщите за престъплението заедно с Вашия законен представител (член 118, параграф 2 от Наказателния кодекс (*Poinikós Kódikas* — „PK“)).

Дали да разполагате със специални права в хода на наказателното производство, зависи от характера на престъплението. Така например, ако сте жертва на нарушаване на Вашата лична или сексуална свобода, трафик на хора, туризъм с цел секс, отвлечение, похищение или сексуално престъпление, имате право:

да прегледате преписката по делото дори ако не сте били конституиран като граждански ищец (член 108А от KPD);

разпитът Ви да бъде записан, за да можете да го използвате в хода на бъдещото наказателно производство, без да е необходимо да се явявате отново пред прокурора или съда (член 226А от KPD);

да получите помощ от психолог или детски психиатър, когато давате показания като свидетел;

да получите информация дали извършителят е бил освободен (член 108А от KPD);

да поискате ограничителна заповед срещу извършителя, с която му се забранява да се свързва с Вас или да приближава дома Ви.

Освен това във всички случаи имате право:

на индивидуална оценка, за да се установи дали следва да се прилагат специалните мерки за защита, когато е налице риск от повторно превръщане в жертва (член 68 от Закон 4478/2017 относно индивидуалната оценка на жертвите с цел установяване на специфичните им нужди от защита (член 22 от Директива 2012/29/ЕС);

на искане до прокуратурата или съдебните органи да назначат законен настойник за малолетни или непълнолетни деца (*epimelitís anilikón*), които да Ви представляват във всяка фаза от наказателното производство, ако родителите Ви нямат възможност да присъстват или ако не сте придружен или сте разделен от семейството си (член 69, параграф 7 от Закон 4478/2017 относно правото на защита на жертвите със специфични нужди от защита в хода на наказателното производство (член 23 и член 24 от Директива 2012/29/ЕС);

да поискате да бъдете конституиран като граждански ищец, претендиращ за обезщетение за причинените вреди, като сте придружен от законния Ви представител (член 82, параграф 2 от KPD).

Каква информация мога да получа от разследващите органи или от организациите за подкрепа на жертвите по време на разследването?

Можете да получите информация за настоящата фаза на производството от прокурора, ако преписката по делото (*dikografia*) му е била изпратена.

Ако сте били конституиран като граждански ищец, можете да се запознаете със съдържанието на преписката по делото и да получите копия от документите по него, след като обвиняемият е призован да представи писмена защита (*apología*) или е била издадена заповед за арест (*éntalma sýllipsis*), или заповед за принудително явяване (*éntalma viaías prosagogís*) (член 108 от KPD), или ако заподозреният е бил призован от органите да даде показания. Дотогава производството е поверително.

Службите за подкрепа и защита на жертвите могат да предоставят информация, съвети и подкрепа за това как можете да упражните Вашите права, включително правото да претендирате за обезщетение за вредите, които сте претърпели в резултат на престъплението, и за Вашата роля в наказателното производство като граждански ищец или като свидетел (член 62 от Закон 4478/2017 относно подкрепата от службите за подкрепа на жертвите (член 9 от Директива 2012/29/ЕС)).

Какви права имам като свидетел?

Ако трябва да бъдете разпитан като свидетел, ще получите призовка от прокурора или от полицейския служител, провеждащ предварителните разследвания, от съдия от районния наказателен съд (*ptaismatodikis*) или от съдия-следовател (*anakritis*). Трябва да се явите и да свидетелствате пред тях веднага след получаване на призовката. От Вас ще бъде поискано да опишете какво се е случило, и вероятно да отговорите на няколко допълнителни въпроса. Ако имате роднинска връзка със заподозрения, можете да откажете да свидетелствате (член 222 от KPD). Ако имате затруднения със слуха или речта, можете да дадете писмени показания. Ако не говорите гръцки език, имате право да получите услугите на устен преводач, които са безплатни.

Ако сте жертва на трафик на хора, принадлежите към специална група свидетели: Вие ще получите предварително помощ от психолог или от психиатър, който ще действа в сътрудничество с разследващите полицейски или съдебни служители, като използва подходящи методи за диагностика, за да установи интелектуалните Ви способности и психическото Ви състояние. По време на Вашия разпит ще присъства психолог или психиатър. Можете да бъдете придружаван от Вашия законен представител, освен ако съдия-следователят не разпорежи той да не присъства, като представи мотивите си за това.

Вашите показания ще бъдат снети писмено и когато е възможно, ще бъде направен аудио-визуален запис, така че да бъдат предадени на съда по електронен път, в който случай няма да бъде необходимо да присъствате физически по време на следващите фази на производството.

Ако това е случай на домашно насилие, а Вие сте член на семейството, показанията Ви няма да бъдат снети под клетва. Ако сте малолетно или непълнолетно дете, няма да бъдете призован да свидетелствате като свидетел в съда. Вместо това можете да представите писмени показания, които ще бъдат прочетени в съдебната зала, освен ако физическото Ви присъствие се счита за наложително.

След като бъдете разпитан, можете да поискате възстановяване на всички разноски, които сте направили (разноски за транспорт или за настаняване) от органа, който Ви е призовал да свидетелствате (член 288 от KPD).

Как мога да получа защита, ако съм в опасност?

В зависимост от характера на престъплението и Вашата роля в наказателното производство са възможни различни видове защита.

Ако сте жертва на организирана престъпност или тероризъм и сте бил призован да свидетелствате като ключов свидетел, като част от досъдебното разследване на престъпни деяния можете да поискате специална защита срещу потенциално сплашване или отмъщение. В зависимост от случая видът на предоставяната защита може да включва полицейска защита, защита на Вашата анонимност (Вашето име, място на раждане, дом и месторабота, професия, възраст и други ще бъдат премахнати от всички писмени записи) или дори смяна на самоличност, и преместване в друга държава. Можете да поискате да свидетелствате чрез аудиовизуална технология. Ако работите за публична агенция, можете да поискате да Ви преместят временно или за постоянно на друга длъжност. Мерките за защита ще изискват Вашето съгласие и ще ограничат свободата Ви само до необходимото за Вашата собствена безопасност; те могат да бъдат отменени, ако поискате това в писмен вид или ако не успеете да сътрудничите, за да гарантирате успеха им (член 9 от Закон 2928/2001 относно защитата на свидетелите).

Ако сте жертва на домашно насилие, полицейските служители, които се занимават с Вашия случай, при никакви обстоятелства не могат да оповестяват Вашата самоличност, самоличността на извършителя, домашния Ви адрес или някаква информация, която може да разкрие Вашата самоличност (член 20 от Закон 3500/2006).

Като жертва можете да подадете писмена молба за мерки, които да предотвратят всякакъв контакт между Вас и членовете на Вашето семейство и извършителя на местата, където се провежда наказателното производство. Вашата молба ще бъде разгледана от магистратския съд в тричленен състав (*trimelés plimmeleiodikeio*) на мястото, където се гледа наказателното производство, по време на всяка фаза на производството, в съответствие с ускорената процедура за престъпления *in flagrante delicto*

(член 65 от Закон 4478/2017 относно правото да се избягва контакт между жертвата и извършителя на престъпление (член 19 от Директива 2012/29/ЕС)).

Последна актуализация: 24/06/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

Как мога да съобщя за извършено престъпление?

Ако сте жертва на престъпление, можете да съобщите за престъплението на прокурора или на полицията, като подадете тѣжба (*énklisi* или *minysi*). (По точно казано, *énklisi* е тѣжба, подадена лично от жертвата. В определени ситуации наказателното производство ще бъде образувано само ако е подадена тѣжба (например в случай на престъпления срещу честта и репутацията на лицето). *Minysi* представлява тѣжба или сигнал, подаден от страна, различна от жертвата, в случай на престъпление, което органите могат да разследват по собствена инициатива, независимо от това дали жертвата се е оплакала или не. На практика обаче терминът *minysi* се използва за посочване и на двата вида тѣжба. Ето защо, когато в прокуратурата се подава каквато и да е тѣжба, се предоставя уникален регистрационен номер, известен като *arithmós vivliou minýseon* — използва се думата *minýsi*).

Можете също така да поискате друго лице да съобщи за престъплението от Ваше име. В този случай трябва да подпишете писмена декларация (*dilosi* или *exousiodótisi*), в която посочвате лицето, което ще подаде тѣжбата вместо Вас. За тази декларация няма стандартен формуляр, но тя трябва да бъде подписана пред служител на централен или местен държавен орган или пред адвокат (включително Вашия адвокат, ако вече имате такъв), който ще потвърди Вашия подпис. Лицето, което съобщава за престъплението от Ваше име, може да бъде адвокат или някое друго лице, на което можете да се доверите. Ако става въпрос за случай, в който наказателното производство изисква тѣжба от страна на жертвата, а жертвата е починала, правото за подаване на тѣжба преминава към нейния преживял съпруг(а) и деца или към нейните родители (член 118, параграф 4 от Наказателно-процесуалния кодекс (*Kódikas Poinikís Dikonomías* — „KPD“)). Ако жертвата е починала в резултат на престъплението, тези лица могат да бъдат конституирани като граждански ищци, търсещи обезщетение за претърпените от тях болка и страдание.

Можете да съобщите за престъпление устно или в писмен вид. Ако решите да съобщите за дадено престъпление устно, служителят, който приема Вашата тѣжба, ще изготви доклад, в който ще я запише.

Трябва да платите такса за подаване на тѐжбата си; размерът на таксата се променя периодично със съвместно решение на министъра на финансите и министъра на правосъдието, прозрачността и правата на човека. При изключителни ситуации бихте могли да платите таксата, след като сте подали тѐжбата, но във всеки случай трябва да го направите в срок от три дни. Ако не заплатите таксата, тѐжбата Ви ще бъде отхвърлена като недопустима. Ако имате право на правна помощ, не сте задължен да плащате таксата. Също така не сте задължен да плащате таксата, ако сте жертва на престъпление срещу сексуалната свобода или на финансова експлоатация на сексуалния живот, домашно насилие или расова дискриминация (член 81А и член 361В от Наказателния кодекс (*Poinikós Kódikas* — „PK“), или ако е налице нарушение на принципа на равно третиране (член 46, параграф 2 от КРД).

В случай на престъпления, които подлежат на наказателно преследване по инициатива на органите, независимо дали това е поискано от жертвата или не, не съществуват срокове за съобщаване на престъпление, с изключение на престъпления със средна степен на обществена опасност (*plimmelimata*), които се погасяват по давност след пет години. В определени случаи обаче престъплението подлежи на наказателно преследване само ако Виє, в качеството си на увредена в резултат на престъплението жертва, поискате да бъде образувано наказателно производство. В тези ситуации трябва да подадете тѐжба (*énklisi*) в срок от три месеца от датата, когато сте били осведомен за престъплението и за самоличността на извършителя (ако знаете кой е той).

Няма стандартен формуляр, който можете да използвате, за да подадете тѐжба.

В тѐжбата си трябва да включите следната информация:

пълни данни за Вашата самоличност;

извършителя и данните за контакт с него, ако ги знаете;

пълно описание на фактите;

всички налични документални доказателства, обосноваващи Вашата тѐжба;

всички свидетели, които предлагате да бъдат разпитани;

данните на Вашия адвокат, ако сте наели такъв.

Ако не разбирате или не говорите гръцки език, можете да подадете тѐжба на език, който разбирате, или ще Ви бъде предоставена необходимата езикова помощ, винаги при спазване на определените ред и условия в Наказателно-процесуалния кодекс или всички други специфични наказателни закони. Можете да поискате безплатен превод на документите (член 58 от Закон 4478/2017 относно правата на жертвите при подаване на жалбата (член 5 от Директива 2012/29/ЕС).

Как мога да разбера какво е развитието по случая?

Когато се подава тѐжба, получавате уникален регистрационен номер на тѐжбата. Този номер Ви позволява да наблюдавате хода на делото, като използвате регистъра, който се поддържа от прокуратурата или от съответната служба по жалбите. Можете също така да поискате и да получите удостоверение за хода на делото (*pistopoiitikó poreías*), в което да се посочва настоящата фаза на производството.

Ако делото е от компетентността на Първоинстанционния съд на Атина (*Protodikeio Athinón*), адвокатът Ви може да наблюдава хода на делото, когато стигне до съда, на уебсайта на Адвокатската колегия на Атина (*Dikigorikós Sýllogos Athinón*, <http://www.dsa.gr/>). Тази възможност не се предлага на самите жертви, тъй като се изисква използването на пълномощия.

Имам ли право на правна помощ (по време на разследването или съдебния процес)? При какви условия?

По време на съдебния процес можете да имате адвокат, но трябва да платите за неговите услуги.

Ако годишният доход на семейството Ви не надвишава две трети от минималния годишен доход на член от семейството, определен в Националния общ колективен трудов договор, ще Ви бъде назначен безвъзмездно адвокат, който ще подготви и ще подаде тѐжба, и ще Ви представлява като граждански ищец във всяка фаза на производството, при условие че сте жертва на едно от следните: изтезание или друго престъпление срещу човешкото достойнство (член 137, букви А) и Б) от Наказателния кодекс); дискриминация или неравно третиране, престъпление срещу живота, личната свобода или сексуалната свобода; финансова експлоатация на сексуалния живот; престъпления срещу имущество или имуществени права; телесна повреда; или престъпление, свързано с брака или семейството. Престъплението трябва да бъде тежко престъпление (*kakóúrgima*) или престъпление със средна степен на обществена опасност (*plimmélima*) от компетентността на магистратския съд в тричленен състав (*trimelóus plimmeleidikeío*), който постановява минимална присъда от шест месеца лишаване от свобода (**Закон 3226/2004 (Държавен вестник 24/1/ 4/4.2.2004), допълнен и изменен със Закон 4274/2014**). Лицето, което разглежда молбата Ви за правна помощ в наказателно дело, е председателят на съда, където делото е висящо или пред който ще бъде подадена тѐжба.

Адвокатът, който действа във Ваш интерес, ще Ви помогне да подготвите и да подадете документацията, необходима, за да бъдете конституиран като граждански ищец, и ще Ви помага в хода на цялото производство.

Мога ли да обжалвам, ако случаят бъде приключен, преди да се стигне до съд?

Ако прокурорът към магистратския съд (*eisangeléas plimmeleidikón*) издаде заповед, с която отхвърля жалбата Ви поради това, че е лишена от всякакво правно основание, или ако е очевидно неоснователна по същество, или не е възможно да бъде преценена от съда, можете да обжалвате заповедта пред прокурора към апелативния съд, който се занимава с Вашия случай (*eisangeléas efetón*) (член 47 и член 48 от КРД), в срок от три месеца от датата на заповедта — този срок не може да бъде удължен, по каквато и да било причина. За да обжалвате заповедта, ще трябва да заплатите такса, която ще бъде възстановена, ако прокурорът потвърди заповедта.

Мога ли да участвам в съдебния процес?

Можете да участвате в съдебния процес само ако сте граждански ищец (*politikó enágon*), който иска от съда да присъди обезщетение за загуби или за морални вреди, болка и страдание. Можете да поискате да бъдете конституиран като граждански ищец, като подадете молба до прокурора, който се занимава с Вашия случай, или във Вашата тѐжба, или с отделен документ до приключване на предварителното разследване (член 308 от КРД), лично или чрез адвокат, притежаващ общо или специално пълномощно във връзка с това. Вашият граждански иск се записва в доклад, като към него се прилага пълномощното на адвоката (член 83 от КРД). Ако в тѐжбата си не сте поискали да бъдете разглеждан като граждански ищец, можете да го направите в наказателния съд (член 82 от КРД), преди съдът да започне да разглежда доказателствата.

Молбата Ви за Вашето конституиране като граждански ищец ще бъде отхвърлена като недопустима, освен ако включва кратко описание на случая, основанията за Вашето искане, а ако нямате постоянно пребиваване в рамките на териториалната компетентност на съда — назначаването на представител в рамките на тази юрисдикция. Представителят ще има право да приема връчването на всички документи или уведомления, адресирани до Вас като граждански ищец (член 84 от КРД). За да бъдете изслушан като граждански ищец в наказателен съд, ще трябва да посочите упълномощен адвокат и да платите фиксирана държавна такса, която покрива цялото производство, до постановяването на решение, което не подлежи на обжалване. Размерът на таксата се променя периодично със съвместно решение на министъра по икономическите въпроси и финансите и министъра на правосъдието.

Като гражданска страна Виє представлявате страна в производството с редица права. Можете да присъствате на всички съдебни заседания, включително на закритите заседания, и имате достъп до всички документи по делото. Имате право да се обърнете към съда, за да представите

Вашите претенции, и след разпита на свидетел можете да коментирате или да правите изявления, или да представите становище за дадено показание или представени доказателства (член 358 от КРД). Чрез Вашия адвокат можете да задавате въпроси на извършителя, на свидетелите и на други участници (например на които и да е технически вещи лица, назначени по делото). Ще бъдете помолени да дадете показания като свидетел (без да полагате клетва) и можете също така да предложите свидетели, при условие че съдът е уведомен своевременно. Имате право да поискате отлагане на заседанието или отвод на съдия.

Във всеки случай като жертва можете да бъдете призован от съда да дадете показания като свидетел. В този случай сте задължен да се явите в съда. Когато Ви разпитват като свидетел, ще имате възможност да обясните на съда фактите, свързани с престъплението. Съдията може също така да ви зададе допълнителни въпроси.

Каква е официалната ми роля в съдебния процес? Например, дали съм или мога ли да избира да бъда: пострадал от престъплението, свидетел, граждански ищец или частен обвинител?

Какви са правата и задълженията ми в това качество?

Можете да изберете дали да се конституирате като граждански ищец, което Ви прави страна в цялото производство със значителни процесуални права, или просто да свидетелствате като съществен свидетел, при условие че наказателното производство се провежда конкретно в резултат от престъплението срещу Вас. В гръцката съдебна система не съществува понятието за частно наказателно преследване.

Мога ли да правя изявления или да представям доказателства по време на съдебния процес? При какви условия?

Можете да подадете документите, които ще бъдат прочетени в съда (член 364 от КРД) и ще бъдат включени в преписката по делото, както и можете да призовете свидетели и да уведомите съда по подходящ начин (член 326, параграфи 2-1 от КРД).

Каква информация ще получа по време на съдебния процес?

Можете да присъствате на публични изслушвания в хода на производството, събирането на доказателства, защитната позиция на обвиняемия, пledoариите на адвокатите и решението на съда.

Ще имам ли достъп до съдебната преписка?

Като граждански ищец имате достъп до съдържанието на преписката по делото и можете да получавате копия от решението на съда.

Последна актуализация: 24/06/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 - Правата ми след съдебния процес

Мога ли да обжалвам съдебното решение?

В края на съдебния процес съдът ще наложи на обвиняемия осъдителна или оправдателна присъда в зависимост от представените доказателства. Ако съдът признае обвиняемия за невинен, той сменя от него всички обвинения и ако сте били конституиран като граждански ищец (*politikós enágon*), той няма да се произнесе по Вашия иск за обезщетение или финансово обезщетение за морални вреди или болка и страдание. В този случай обвиняемият има право на отговорен иск срещу Вас за изплащане на обезщетение и на всички разноски, които е понесъл във връзка с делото (член 71 от Наказателно-процесуалния кодекс (*Kódikas Poinikís Dikonomías* — „КРД“)). Ако съдът признае обвиняемия за виновен, той ще му наложи наказание и ще се произнесе относно размера на обезщетението, което трябва да получите от обвиняемия въз основа на Вашия граждански иск.

Ако съдът оправдае обвиняемия, можете да обжалвате решението само ако Ви е било разпоредено да заплатите обезщетението и разноските на обвиняемия, и то само във връзка с това, съгласно член 486, параграф 1, буква б) от КРД. Освен това, ако сте граждански ищец, можете да обжалвате частта от решението, с което искът Ви се отхвърля като неоснователен по закон, или частта, с която Ви се присъжда финансово удовлетворение или обезщетение (член 488 от КРД).

От друга страна, можете да поискате от прокурора да обжалва съдебното решение.

Какви права имам след постановяване на присъдата?

След влизането в сила на присъдата ролята Ви в наказателното производство като цяло приключва. Гръцкото законодателство не предоставя други права на жертвите на престъпления във фазата на изпълнение на присъдата. Има само едно изключение: ако сте малолетно или непълнолетно дете, което е жертва на престъпление срещу личната и сексуалната свобода, имате всички свързани права дори и да не сте се конституирали като граждански ищец, включително правото да бъдете информиран от прокурора, ако извършителят бъде освободен, временно или окончателно, както и за всеки отпуск, който му е даден, докато се намира в затвора (член 108А от КРД).

Имам ли право на помощ или защита след съдебния процес? За колко време?

Като жертва Вие имате право на безплатен достъп в условията на поверителност до службите, осигуряващи общи или специализирани услуги за подкрепа и грижа, в зависимост от нуждите Ви преди, по време на и за определен период от време след прекратяване на наказателното производство. Тези права могат да се отнасят и за членовете на Вашето семейство в зависимост от техните нужди и от сериозността на претърпените от тях вреди в резултат на извършеното срещу Вас престъпление. Полицията или всеки друг компетентен орган, пред когото сте подали жалба, по Ваше искане може да Ви предостави информация или да Ви насочи към: социалните служби от първо и второ ниво на местните държавни органи; специализирани заведения за психично здраве; общностни центрове (*Kéntra Koinótitas*), консултативни центрове (*symvoulevtiká kéntra*) към Генералния секретариат за равенство между половете; структури за подкрепа на Националния център за социална солидарност (*Ethnikó Kénthro Koinonikís Allilengýsis*); независими служби за защита на непълнолетни жертви (*Avtotellí Grafela Prostatias Anllikon Thymáton*) към Министерството на правосъдието, прозрачността и правата на човека или частни организации, както и професионални и доброволни сдружения. Ако сте жена, жертва на престъпление срещу Вашата собствена лична и сексуална свобода или на финансова експлоатация на сексуалния живот, домашно насилие, трафик на хора, сводничество или престъпления, извършени от расисти подбуди, Вашите деца също имат право да получат достъп до служби за подкрепа и грижа (член 61 от Закон 4478/2017 относно правото на достъп до служби за подкрепа и грижа за жертвите (член 8 от Директива 2012/29/ЕС).

Службите, осигуряващи общи услуги за подкрепа и грижа, могат да ви предоставят, наред с други неща, информация и съвети относно Вашите права като жертва и Вашето право да поискате обезщетение за причинени вреди; информация за това как можете да участвате в наказателното производство като граждански ищец или като свидетел; информация или пряко препращане към всички въведени съответни специализирани служби за подкрепа; емоционална и психологическа подкрепа; съвети във връзка с финансови и практически въпроси, свързани с престъплението; или съвети, свързани с предотвратяването на вторична и повторна виктимизация, сплашване и отмъщение.

Службите, осигуряващи специализирани услуги за подкрепа и грижа, ще насочат жертвите към приюти или ще им предоставят друго подходящо временно настаняване за жертви, нуждаещи се от сигурно място поради непосредствена опасност от вторична и повторна виктимизация,

сплашване или отмъщение, като могат да осигурят интегрирана подкрепа, включително подкрепа и консултации, свързани с причинена травма, за жертви със специфични нужди, като например: жертви на насилие от расистки подбуди или сексуално насилие, жертви на основано на идентичността или на пола насилие и жертви на насилие при близки взаимоотношения (член 62 от Закон 4478/2017 относно подкрепата от службите за подкрепа на жертвите (член 9 от Директива 2012/29/ЕС).

Каква информация ще ми бъде предоставена, ако извършителят бъде осъден?

Като жертва ще бъдете информиран за хода на наказателното производство и ще бъдете уведомен без ненужно забавяне за съдебното решение, ако поискате това, в съответствие с приложимите разпоредби на Наказателно-процесуалния кодекс, при условие че сте били конституиран като граждански ищец. Ако сте конституиран като граждански ищец, информация за производството може да Ви бъде предоставена по електронната поща, лично или чрез Вашия адвокат (член 59 от Закон 4478/2017 относно правото на жертвите да получават информация по делото (член 6 от Директива 2012/29/ЕС).

Ще бъда ли уведомен, в случай че извършителят на престъплението бъде освободен (включително предсрочно или условно освобождаване) или избяга от затвора?

Имате право да бъдете информиран, ако решението за временно задържане бъде отменено или променено от компетентния съдебен орган или ако извършителят е окончателно освободен или е избягал от затвора, или е получил разрешение от отговорните служители на място за задържане, за всякакви мерки, които могат да бъдат предприети, за да бъдете защитен, в случай че извършителят е освободен или е избягал от затвора. Такава информация трябва да Ви бъде предоставена, при условие че има разрешение от прокурора, ако съществува действителна или потенциална опасност за Вашата безопасност, при условие че не възникне риск от вреда за извършителя, произтичаща от разкриването на такава информация (член 59 от Закон 4478/2017 относно правото на жертвите да получават информация по делото (член 6 от Директива 2012/29/ЕС).

Ще бъда ли привлечен за участие при вземането на решение за освобождаване или за условно предсрочно освобождаване? Например, мога ли да правя изявления или да обжалвам решението?

Не. Съдът обаче може да поиска обезщетение за претърпените от жертвата на престъпно деяние вреди (член 100, параграф 3а от Наказателния кодекс (*Poinikós Kódikas* — „ПК“) като алтернатива на или предпоставка за спиране на наказанието, в случай на пробация или надзор от служител по социално подпомагане (*epimelitís koinonikís arogís*)(член 100 от ПК). Спазването на изискванията на съда от страна на извършителя се следи от служителя по социалното подпомагане, а в случай на неспазване компетентният прокурор може да поиска от съда, който е разпоредил спирането, да отмени заповедта.

Последна актуализация: 24/06/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 - Обезщетение

Можете да претендирате за обезщетение за причинени вреди от извършителя, като предявите граждански иск. Можете да предявите гражданския си иск в рамките на наказателното производство — в хода на разследването или по време на съдебния процес. С предявяването на Вашия иск Вие се конституирате като граждански ищец (*politikós enágon*). Можете да претендирате финансово обезщетение за вреди, причинени на имуществото Ви, и/или за претърпени морални вреди, болка и страдание. Към иска си можете да добавите всички разноски, които сте направили във връзка с делото (адвокатски хонорари, възнаграждения на съдебни изпълнители, пътни разноски и други).

Ако съдът признае обвиняемия за виновен, той ще му разпореди да Ви изплати обезщетение. На практика размерът на това обезщетение много често е символичен и по-малък от действителните вреди, които сте претърпели. За останалата част трябва да предявите отделен иск пред граждански съд.

От друга страна, можете да предявите иска си директно пред гражданския съд. Гражданският съд ще разпореди на извършителя да изплати обезщетение, което съответства на действително претърпените от Вас вреди.

Ако предявен от Вас иск е висящ пред граждански съд, можете да го предявите отново в рамките на наказателно производство; в този случай делото пред гражданския съд ще бъде прекратено.

Ако сте жертва на тежко умишлено престъпление, имате право на обезщетение от държавата. Моля, разгледайте информационните листове относно обезщетяването на жертвите на престъпления в Гърция (на английски, гръцки и на други езици) в Европейската съдебна мрежа (възстановително правосъдие).

Последна актуализация: 24/06/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Генералният секретариат за равенство между половете (*Genikí Grammatelá Isótitas ton Fýlon*) към Министерството на вътрешните работи, ръководи консултантски центрове за жени, жертви на насилие.

Той е създаден като интегрирана мрежа от 62 структури, които помагат на такива жени.

Мрежата включва гореща телефонна линия, с която можете да се свържете 24 часа, 7 дни в седмицата (SOS 15900), 40 консултантски центъра и 21 приюта за жените и техните деца.

Можете да се свържете с горещата телефонна линия SOS15900 и на адрес на електронна поща sos15900@isotita.gr. Линията работи 24 часа, 7 дни в седмицата, 365 дни в годината, на гръцки и на английски език. Разходите за обажданията се определят съгласно таксите за национални разговори.

Консултантските центрове предлагат безплатна психосоциална подкрепа и правни консултации. Обхватът на предлаганите услуги вече е разширен, така че да включва **застотта на жените и жените, страдащи от множество форми на дискриминация** (подкрепа за бежанци, самотни родители, членове на ромската общност и други). Информация за контакт с консултантските центрове можете да намерите на адрес <http://www.womensos.gr/> и във Facebook: WomenSOS.gr

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

уебсайт на Генералния секретариат за равенство между половете: <http://www.isotita.gr/>

Изследователски център за равенство между половете (*Kéntro Erevnón gia Thémata Isótitas* - „KETHI“)

Изследователският център за равенство между половете предлага психологическа подкрепа и правна помощ на жертви на домашно насилие и ръководи приют за жени, които са жертви на насилие, и техните деца.

Изследователският център за равенство между половете

е частноправна организация, която е създадена през 1994 г. и се намира под надзора на Генералния секретариат за равенство между половете, обхваща регионални и местни служби, предлагащи психологическа подкрепа и правна помощ на жертви на домашно насилие, предоставя безплатна психологическа подкрепа и правна помощ, предоставя информация, консултации и подкрепа за жени, изправени пред проблеми, свързани със заетостта и социалното изключване, от 1993 г. в сътрудничество с префектурата в Атина ръководи приют за жени, жертви на насилие, и техните деца.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

Уебсайт: <https://kethi.gr/>

Национален център за социална солидарност (*Ethnikó Kéntro Koinonikís Allilengýsis* - „ЕККА“)

Националният център за социална солидарност ръководи мрежа, която предлага услуги за социална подкрепа на лица, семейства и социални групи, които изпитват психосоциални затруднения или които се нуждаят от незабавна социална подкрепа.

Националният център за социална солидарност

е частноправна организация, намираща се в Атина, която е под надзора на Министерството на труда, социалната сигурност и социалната солидарност.

Тя включва следните услуги:

Директната телефонна линия за оказване на социална помощ „197“ за всички граждани, която работи 24 часа, 7 дни в седмицата. Обажданията са безплатни.

Националната гореща телефонна линия за закрила на детето „1107“ за въпроси, свързани с децата, работи 24 часа, 7 дни в седмицата.

Центрове за социална подкрепа в Атина, Пирея и Солун.

Приюти за граждани, преживяващи сериозни социални и финансови проблеми в региона на Атика.

Ръководи приюти за жени, изложени на риск, и техните деца в Атика и Солун.

Обхват на предлаганите услуги:

консултации и информация по въпроси, свързани със социалното подпомагане,

социална и психологическа подкрепа за лица и семейства, настаняване в приют на жени, изложени на риск, и техните деца (главно жертви на домашно насилие и трафик на хора),

краткосрочно настаняване на лица, преживяващи криза или неотложен социален проблем,

сътрудничество и медиация за улесняване на достъпа до услуги за социална солидарност, предлагани от други организации.

И накрая, Центърът разполага с екипи за бърза намеса за оказване на психосоциална подкрепа, състоящи се основно от психолози и социални работници, при свързани с природни бедствия ситуации (земетресение, наводнение, пожар), инциденти, корабкрушения с голям брой жертви и всякаква криза, засягаща голям брой хора, където присъствието на тези екипи се счита за необходимо.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

Уебсайт: <http://www.ekka.org.gr/>

Център за медицинска рехабилитация на жертви на изтезания (*Iatrikó Kéntro Apokatástasis Thymáton Vasanistírión*)

Центърът за медицинска рехабилитация на жертви на изтезания предоставя център за рехабилитация за лица, които са били изтезавани, и за техните семейства; в него гръцки и чуждестранни медицински специалисти се обучават да преглеждат и лекуват жертви на изтезания, провеждат се научни изследвания и се предлагат стимули за научноизследователска дейност в областта на изтезанията и последиците от тях.

Центърът за медицинска рехабилитация на жертви на изтезания

предоставя център за рехабилитация за лица, които са били изтезавани, и за техните семейства,

обучава гръцки и чуждестранни медицински специалисти да преглеждат и лекуват жертви на изтезания,

допринася за широкото разпространение на познването на практиката за изтезания и различните и форми и възможността за рехабилитация на жертвите на изтезания,

провежда научни изследвания и предлага стимули за научноизследователска дейност в областта на изтезанията и последиците от тях,

поддържа и развива информационен (документален) център,

допринася за предотвратяването на изтезанията, като преследва такива цели.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

Уебсайт: <http://www.mrct.org/>

Център за изследвания и подкрепа на жертвите на малтретиране и социално изключване (*Kéntro Érevnas kai Ypostífríxis Thymáton Kakopólisís kai Koinonikou Apokleísmou* - „EKYThKKA“)

Центърът за изследвания и подкрепа на жертвите на малтретиране и социално изключване предлага медицинска, психологическа, социална и правна подкрепа на жертви на изтезание и организирано насилие, малтретиране и социално изключване.

Центърът за изследвания и подкрепа на жертвите на малтретиране и социално изключване

е гражданскоправно сдружение с нестопанска цел,

предлага медицинска, психологическа, социална и правна подкрепа на жертви на изтезание и организирано насилие, малтретиране и социално изключване,

увеличава осведомеността по въпроси, свързани с правата на човека, и разпространява информация за съществуването на прояви на насилие и социално изключване, както и методи за справяне с тях както в Гърция, така и в чужбина,

предлага хуманитарна помощ за социални групи, които са били подложени на организирано насилие, изтезания, малтретиране и социално изключване, както в Гърция, така и в чужбина,

провежда научни изследвания във връзка с насилието и изтезанията, малтретирането и социалното изключване,

допринася за предотвратяването на изтезания, малтретиране и социално изключване.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

Уебсайт: <http://www.cvme.gr/>

Гръцки съвет за бежанците (*Ellinikó Symvoúlio gia tous Prósfyges*)

Гръцкият съвет за бежанците е неправителствена организация, подкрепяща бежанци и лица, търсещи убежище в Гърция, чрез редица психосоциални и правни услуги.

Създаденият през 1989 г. Гръцки съвет за бежанците е неправителствена организация за подкрепа на чужденците и лицата, търсеци убежище в Гърция, помага за плавното интегриране на чужденците в Гърция чрез редица психосоциални и правни услуги, представлява единствената гръцка неправителствена организация с нестопанска цел, която работи изключително с хора, които търсят убежище в Гърция и които се считат за бежанци, регистрирана е към Министерството на външните работи и Министерството на здравеопазването и социалната солидарност като специална благотворителна организация, представлява една от шестте неправителствени организации, които защитават правата на човека в Гърция, и е член на Националния комитет за правата на човека (*Ethnikí Epitropí gia ta Dikaiómata tou Anthrópou*), тя е партньор по изпълнението на Върховния комисар на ООН за бежанците и е член на Европейския съвет за бежанците и изгнаниците.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

Уебсайт: <http://www.gcr.gr/>

Гръцки хелзинкски наблюдател (*Ellinikó Paratitítrio ton Symfonión tou Elsínki*)

Гръцкият хелзинкски наблюдател наблюдава, публикува статии и лобира по въпроси, свързани с правата на човека в Гърция.

Гръцкият хелзинкски наблюдател

е създаден през 1992 г.,

е гръцкият член на Международната хелзинкска федерация за правата на човека,

наблюдава, публикува и лобира по въпроси, свързани с правата на човека в Гърция, а понякога и на Балканите,

участва във и често пъти координира наблюдението на гръцките и балканските медии за стереотипи и език на омразата и подготвя подробни годишни доклади, паралелни/неофициални доклади за органите на ООН, както и специализирани доклади за малтретиране и относно етнически, етнолингвистични, религиозни и имигрантски общности.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

Уебсайт: <http://cm.greekhelsinki.gr/>

Гръцка секция на Amnesty International (*Diethnís Amnistía Ellinikó Tmíma*)

Amnesty International се насочва към правителства, междуправителствени организации, въоръжени политически групи, дружества и други недържавни участници и системно и безпристрастно разследва отделни случаи и модели на нарушения на правата на човека.

Amnesty International

е световно, независимо движение на доброволци, борещи се за защитата на правата на човека,

защитава лицата, лишени от свобода поради убежденията си, насилие и бедност,

стреми се да сложи край на насилието срещу жените,

стреми се да премахне смъртното наказание, изтезанията и ограниченията на свободата, наложени в името на „войната срещу терора“,

бори се с дискриминацията срещу бежанците, имигрантите, малцинствата и защитниците на правата на човека.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ:

Уебсайт: <http://www.amnesty.org.gr/>

Последна актуализация: 24/06/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.